

(א) ר"מ מ"ו, (ב) ש"ן למתני' לעיל דף ע"ב; (ג) לעיל ס"ג.

הגהות הב"ח

(א) גמ' לבי מעשרתא ולמידש: (ב) שם לבי דפי ולמידש: (ג) שם באתרא דהארץ דבין דר' דנגיד: (ד) רש"י ד"ה עשוק עפרא יקר, כ"ב ע"ל דף נ"ג: (ה) תוס' ד"ה הכא וכו' ולאסמכתא קא מתני דטועה בסבור שלא: (ו) בא"ד התם הוא דקאמר:

מוסף רש"י

על הכומר של זיתים. שמתין יחד בכל כד שמתמונה (פסחים נח).

לאו בידו. שמה לא ימכרוהו לו: דלא לר' וחסים. מעות של כל איש ואיש לצד: סיטומתא. חותם שרושמן המנונים על התבניות של יין שלוקחין הרבה ביחד ומניחין אותן בחומר הצעלים ומוליכין אותן אחת אחת למכור לתנות ורושמן אותם לדעת שכל הרשומות נמכרות: ובאתרא כו' (למקני. שרגילין להשם על מנת שצדצר זה תהא קנינה לו כאלו משך קני: מחוסר שמים. שמי מלאכות: פוסק עמו. ואע"פ שלא יאל השער דהא יש לו אבל מחוסר שלם כאין לו דמי: בידי אדם. אם מלאכות שהצדצר מחוסר בידי אדם אפי' מזה הן פוסק: בידי שמים אפי' אדם אינו פוסק. דמי יימר דאתא ויהא צידו להשלים הלך כאין לו הוא: משא נחמה. שטוח העומדין נחמה: ומידרא. לזרוע המון לאחר הדישה נחתה ברות: כגון דשדי נחמה ויבש. דלכתי גדיש קרי ליה: האיצה מידרא. צדידי שמים היא שרץ רוח שאינה מזה: אפטר נפשותא. וו"ן בלע"ז: על העצבי. כולו לאותצניהו לצד ושמואל נקט לה ואיל: מכמה. הוחמס: למידש. לדרך גמ: מנגד. למשון היין אל הצור שלפני הגמ: דרסני ר' חייא. לקמן: על הכומר של זיתים. דתנן במתני' (לעיל דף ע"ב): מעטן תנא ליה איש צמתני' בלשון כומר לומר שכבר נתחממו: כי דפא. בית הדב של שמן: לפופי. אמוליד"ר בלע"ז לשון מלפפין הוולד (שבת דף קט"ו): שמגלגלו לפי מדתו. אם גדולות אם קטנות ועושה להן בית קיצול: ומשרף. לזכור בכבש: כגון דמלפף ויבש. ואכתי ציטס קרי להו. לשון ציטס מרשק"ר שהעפר מגובלת עם המים: ומידק. לאחר שנשרפו האבנים הרי הן תחיתות שרופות ומולאין אותן מן הכבש ונותנין בהן מעט מים ולוצרין אותן ונידוכות מאליהן כקמח טחון: משראוי לשקען בכבש. משכינן והזמין את האבנים ואת העצים והכל צידו ואין חסר אלא מלאכת השריפה: צד"א. שרץ שהא מולקן צידו: צעפר לנן. שאינו מנאי וכשהיו מכניסין אותו אין מכניסין אותו אלא מגובל ועשוי ציטס: אבל צעפר שחור. שהוא מנאי בתקומו אין צריך שהא צידו שאם אין לזה יש לזה: מני עיילי עפרא. משהכניס המוכר וצד עפר צדיתו ועפר שחור היה: עשוק עפרא. יקר (ו) ואינו מנאי: סמכא דעפיה. דכל אחד והחזיר יקבל מי שפרע: לא סמכא דעפיה. דלמא לא משכח עפרא וליכא מי שפרע שהוא עצמו לא נמך עליו אלא נתן על הספק: ימות

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא עד.

הבא לאו בידו. מכאן מקשה ר"ת לפירוש הקונט' דפרק זה בורר (פסנהדרין דף כד: ושם ד"ה כל) גבי משחק בקוביא דקאמר התם דללו אסמכתא היא ופי' הקונט' משום דהיכי דמי אסמכתא כגון אם אוציר ולא אעציד וכגון משלים שטרו דגט פשוט (ב"ב דף ק"ס).

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

הכא לאו בידו אמר רבא "הני בי תלתא דיהבי וזוי לחד למזובן להו מידי וזבן לחד מיניהו זבן לכולהו יולא אמרן אלא דלא צר וחתים איניש לחודיה אבל צר וחתים איניש לחודיה למאן דזבן זבן ולמאן דלא זבן לא זבן אמר רב פפי משמיה דרבא יהא סיטומתא קניא למאי הלכתא רב חביבא אמר למקניא ממש רבנן אמרי לקבולי עליה מי שפרע יוהלכתא לקבולי עליה מי שפרע יובאתרא דנהיגו למקני ממש קנו: היה הוא תחלה לקוצרים: אמר רב ימחוסר שמים פוסק שלש אינו פוסק ושמואל אמר בידי אדם אפילו מאה פוסק בידי שמים אפי' אחת אינו פוסק תנן פוסק עמו על הגדיש והא מחוסר משא בחמה למיבש ולמידש ומידרא יבגון דשרא בחמה ויבש ולשמואל דאמר בידי שמים אפי' אחת אינו פוסק והא מחוסר מידרא דבידי שמים היא אפשר בנפשותא: ועל העביט של ענבים: והא מחוסר מכמר ועיולי לבי מעצרתא (ו) למידש ולמנגד כדתני רבי חייא על הכומר של זיתים הכא גמי על הכומר של ענבים והא מחוסר תלת באתרא דההוא דזבין הוא דנגיד: ועל המעטן של זיתים: והא מחוסר מכמר ועיולי לבי דפי (ו) למידש ולמנגד תני רבי חייא על כומר של זיתים הא איכא תלת באתרא דההוא דזבין (ו) ההוא מנגיד: ועל הביצים של יוצר: אמאי והא מחוסר לפופי ויבושי עיולי לאתונא למשרף ולמפיק יבגון דמלפפה ויבושו והא איכא תלת באתרא דההוא דזבין הוא דמפיק: ועל הסיד משישקענו בכבשן: והא מחוסר מקלה ואפוקי ומידק באתרא דההוא דזבין ההוא דייק ולשמואל דאמר בידי אדם אפי' מאה פוסק למה לי משישקענו בכבשן אימא משראוי לשקעו בכבשן: ועל הביצים של יוצר: תנו רבנן אין פוסקים על הביצים של יוצר עד שיעשו דברי ר' מאיר אמר רבי יוסי 'בד"א בעפר לבן אבל בעפר שחור כגון כפר חנניא וחברותיה כפר שיחין וחברותיה פוסקין אע"פ שאין לזה יש לזה אמר רבי יוסי וזוי מכי מעיילי עפרא כמאן אי כר' מאיר האמר עד שיעשו אי כרבי יוסי האמר אע"פ שאין לזה יש לזה לעולם כרבי יוסי ובאתריה דאמימר עשיק עפרא אי דמעילי עפרא סמכא דעתיה ויהיב להו וזוי ואי לא לא סמכא דעתיה: ופוסק עמו על הובל כל ימות השנה: חכמים היינו תנא קמא רבא ימות

אדעתא דהכי קא עבדי שיריחו זה או זה ובסנהדרין (דף כד: ד"ה כל) האריך בפסק משחק בקוביא: תנן רבי חייא ע"ה בומר ש"ל זיתים. וא"ת אמאי לא אמר רבי חייא מילתיה ארישא דעביט של ענבים ויש לומר דאין רגילות למכור ענבים כמו זיתים וא"ת לשמואל דאמר בידי אדם אפילו מאה פוסק למה לי על כומר ויש לומר דכומר הימים מקרי בידי שמים: ובכפר שיחין וחברותיה אע"פ שאין לזה יש לזה. לא מיירי צעפרא דהא מחוסר שלם הוא ואינו פוסק אלא ציטס איירי ומדנקט הא לישא דלע"פ שאין לזה יש לזה כדנקט גבי פוסקין על שער שצוק משמע שיש שער שצוק לציטס וקמ"ל דלע"פ שאין שער לקדירות שצוק כיון שיש שער לציטס חשיב כאילו יש לו ציטס לפסוק לקדירות כשער מוכרי קדירות בול שהציטס לענין קדירות כעין לקטות למוכרי תבואה אי גמי אפילו אין שער יכול להיות דחשיב כיש לו לפי שדרך יוצרים דופי מהדדי שיש הרבה מהם: ויב"ב דומר לו תן לו בזה או תן לו מעות: אין זה מעמיד מלוה על גבי פירות וכו' כיון דתמורת מקח נותן לו מעות תחילה ואפילו מי שפרע ליכא דדעתיהו דאיניש אתרעא וילא כשנותן מעות על מנת לקבל פירות לאחר זמן:

דלמא

א [ש"ע חו"מ ס' רח סע"י יג סב"ל]:
קנ"ב ב ג מ"י פ"ו מהלכות
מכירה הל' יג יד סמג
עשין פז ולחין קעא
טו"ע ח"מ ס' קפד
סע"ף א:
קנ"ב ד ה ו מ"י שם הל'
ו סמג עשין פז
טו"ע ח"מ ס' רח סע"ף
א:
קנ"ב ז מ"י פ"ט מהל'
מלוה ולוה הל' ז
סמג לחין קנ"ב טו"ע י"ד
ס' קעא סע"ף ד:
ק"ס ח ט י מ"י שם:
ק"סא כ מ"י שם הל' א:

לעזי רש"י

ור"ן [נ"ד]. נפח.
אמוליד"ר
[אנימוליד"ר]. לעטוף.
מרשק"א [מריש"ק].
ביצה. מקוה מים רדורים.